

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄**

Αθήνα, 23 Ιουνίου 2016

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Τ.Κ. : 101 84
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 210 3375315-7
FAX : 210 3375001

ΠΟΛ.: 1087

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση διατάξεων ν.4387/2016 (ΦΕΚ 85 Α΄) και ν.4389/2016 (ΦΕΚ 94 Α΄) που αφορούν φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με βάση τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 44 του ν.4389/2016 αντικαθίσταται η παρ.2 του άρθρου 13 του ν.4172/2013. Με τις νέες διατάξεις συνεχίζει να αποτελεί παροχή σε είδος και να φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία η αγοραία αξία παραχώρησης εταιρικού οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους, η οποία αποτιμάται πλέον σε ποσοστό **80%** του κόστους των αποσβέσεων, των τελών κυκλοφορίας, του κόστους των επισκευών και συντηρήσεων καθώς και του χρηματοδοτικού κόστους αγοράς ή μίσθωσης, όπως αυτά προκύπτουν από τις εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης. Όταν το ανωτέρω κόστος είναι μηδέν, η παροχή αυτή αποτιμάται σε ποσοστό **80%** της μέσης δαπάνης ή απόσβεσης κατά τα τελευταία τρία έτη. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 44 του ν.4389/2016, οι νέες αυτές διατάξεις εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα. Πέραν των αλλαγών που προέκυψαν από τις ανωτέρω διατάξεις ως προς την αποτίμηση της παροχής αυτής, εξακολουθούν να ισχύουν οι διευκρινίσεις που δόθηκαν με την ΠΟΛ.1219/2014 εγκύκλιο.

2. Με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 112 του ν.4387/2016 ορίστηκαν τα νέα ποσά τα οποία ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων του φορολογουμένου, μειώνουν τον φόρο που προκύπτει κατά την εφαρμογή του άρθρου 15 του ΚΦΕ (ν.4172/2013). Περαιτέρω, με την αρ. 250/1994 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Οικονομικών και κοινοποιήθηκε με την 1062012/1137/A0012/ΠΟΛ.1219/24.8.1995 διαταγή, έγινε δεκτό ότι στην περίπτωση διαζευγμένων συζύγων τα τέκνα θεωρείται ότι βαρύνουν τον γονέα ο οποίος έχει την επιμέλεια αυτών, αφού σ' αυτή περιλαμβάνεται και ο προσδιορισμός του τόπου διαμονής (συνοίκησης) των τέκνων (Α.Κ. 1518), ανεξάρτητα αν τους καταβάλλεται διατροφή ή συνοικούν περιστασιακά με τον άλλο γονέα. Στην ανωτέρω γνωμοδότηση, ορίζεται επίσης ότι όταν το τέκνο διαμένει με τον καθένα από τους γονείς κατά ίσο χρονικό διάστημα, τότε θα πρέπει να θεωρηθεί ότι το τέκνο συνοικεί έξι (6) μήνες με τον κάθε γονέα, ώστε για το διάστημα αυτό βαρύνει τον κάθε γονέα, με τις εντεύθεν φοροαπαλλαγές.

Βάσει των ανωτέρω, στην περίπτωση διαζευγμένων συζύγων, τις προαναφερόμενες μειώσεις φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, τις δικαιούται ο ένας εκ των δύο συζύγων που έχει την επιμέλεια αυτών και εφόσον αυτός είναι μισθωτός ή συνταξιούχος. Περαιτέρω, και όσον αφορά την περίπτωση των εγγάμων συζύγων, γίνεται δεκτό ότι τις μειώσεις φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων του άρθρου 11 του ΚΦΕ, τις δικαιούνται και οι δύο σύζυγοι εφόσον αυτοί είναι μισθωτοί ή συνταξιούχοι, ή ο ένας εκ των δύο συζύγων που έχει την ιδιότητα του μισθωτού ή συνταξιούχου και ανεξάρτητα από το αν αυτός είναι ο υπόχρεος ή η σύζυγος. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται για εκκαθαρίσεις δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος που διενεργούνται για το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ οι παρακρατήσεις φόρου με βάση τις προαναφερόμενες μειώσεις φόρου λόγω εξαρτώμενων τέκνων, διενεργούνται για μισθοδοσίες και συντάξεις που εκκαθαρίζονται από 27.5.2016 και μετά. Τέλος, τα παραπάνω εφαρμόζονται ανάλογα και για τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης.

3. Κατά την εκκαθάριση των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2016 και επόμενων, το τεκμαρτό εισόδημα για την επιβολή της εισφοράς λαμβάνεται υπόψη μετά από τις μειώσεις του άρθρου 34 του ΚΦΕ.

4. Με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 112 αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 29 του Κ.Φ.Ε..Με τις νέες διατάξεις τα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός του εισοδήματος από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, φορολογούνται **αθροιστικά** με τα τυχόν εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις με βάση την κλίμακα της παρ.1 του άρθρου 29 του ν.4172/2013. Για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μειώσεις του άρθρου 16. Δηλαδή, στις ανωτέρω περιπτώσεις φορολογουμένων με εισοδήματα και

από επιχειρηματική δραστηριότητα και από μισθωτή εργασία και συντάξεις, οι μειώσεις του φόρου που προβλέπονται στο άρθρο 16, θα εφαρμόζονται μόνο στον φόρο που αντιστοιχεί στο εισόδημα που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις. Επισημαίνεται ακόμα, ότι κατά τον υπολογισμό της προκαταβολής φόρου εισοδήματος του άρθρου 69, αυτή θα υπολογίζεται στον φόρο που προκύπτει από εισόδημα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Τα προηγούμενα έχουν εφαρμογή για εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα.

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

1. ΠΙΝΑΚΕΣ Α΄- ΚΓ΄

II. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Αναπλ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Γ.Γ.Π.Σ.
4. Γραφεία κ.κ. Γεν. Δ/ντών
5. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών
6. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων (20 αντίγραφα)
7. Δ/ση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας
  - α) Γραφείο κ. Δ/ντή
  - β) Τμήμα Α΄ (10 αντίγραφα)
  - γ) Τμήμα Β΄ (1 αντίγραφο)
  - δ) Τμήμα Γ΄ (1 αντίγραφο)
8. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Γ.Γ.Δ.Ε. (5 αντίγραφα)
9. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης της Γ.Γ.Δ.Ε.
10. Δ/ση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών (5 αντίγραφα)
11. Δ/ση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών (για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Δ.Ε.).